

Zivis no kutera

FLAG: AktivRegion Ostseeküste

Šlēsviga-Holšteina (Schleswig-Holstein), Baltijas jūra, Vācija

Projekta pārskats

Šajā projektā augošais svaigo un vietējo zivju pieprasījums ir veiksmīgi sasaistīts ar lētu un izplatītu IT tehnoloģiju izmantojumu. Projekta gaitā, izmantojot dinamisko tīmekļa vietni www.fischvomkutter.de, tika izveidota tiešās pārdošanas sistēma zivīm, kuras ienāk no "AktivRegion Ostseeküste" (Baltijas jūras piekrastes aktīvais reģions). Zvejnieki, atrazdamies jūrā, no mobilaļiem tālruņiem uz tīmekļa vietni nosūta izziņas ar informāciju par savu nozveju un paredzamo atgriešanās laiku. Pēc tam klienti var uzzināt, kur, kad un kādas zivis būs pieejamas pārdošanā tieši no laivas pēc tās pienākšanas ostā.

Konteksts un galvenās problēmas

Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes teritorijā ap Baltijas jūras Ķīles (Kiel) līci atrodas Heikendorfas (Heikendorf), Laboe, Stein, Wendtorf, Šēnbergas (Schönberg) un Hovahtas (Hohwacht) zvejniecības reģioni. Šis FLAG ir "Baltijas jūras piekrastes aktīvā reģiona" Leader vietējās rīcības grupas apakšgrupa. EZF Axis 4 īstenošana šajā Vācijas zemē ir notikusi ciešā sadarbībā ar Leader pieeju.

Teritorijā ir 63 493 iedzīvotāji, kuru skaits pēdējo gadu laikā ir nedaudz pieaudzis, pateicoties zemes galvaspilsētas Ķīles tuvumam. Reģiona ekonomiskajā attīstībā un it īpaši reģiona piekrastes kopienās liela loma ir tūrismam.

Pirms 100 gadiem Ķīles līci bija apmēram 3 000 zvejnieku, bet pašlaik "Baltijas jūras piekrastes aktīvajā reģionā" ir atlikušas vairs tikai četras zvejas ostas un 59 mazi zvejniecības uzņēmumi. Turklāt, ņemot vērā vides un ekonomikas pašreizējo situāciju, šķiet, ka daudziem no tiem nākotnes nav komercdarbības sfērā.

FLAG integrētajā attīstības stratēģijā tika norādīts, ka trūkums, kuram nopietni jāpievēršas, ir vājā sadarbība un tīklošana starp zvejniekiem un ekonomiski dinamisko tūrisma un gastronomijas nozari.

Runājot konkrētāk, ar svaigo zivju tiešo pārdošanu saistītās iniciatīvas kavēja piegādes informācijas trūkums un nepietiekamās saldēšanas iespējas. Tirgus līmeni mencas un plekstes parasti var pārdot, piemēram, tikai ar vairumtirdzniecības starpniecību par zemām (dažos gadījumos par 70 centiem kilogramā) un ievērojami svārstīgām cenām, bet alternatīvo tirdzniecības kanālu iespējas ir ierobežotas.

Projekta mērķi

Pamatojoties uz šo situācijas analīzi, FLAG izvirzīja šādus mērķus:

1. uzlabot zvejnieku, tūrisma speciālistu un gastronomijas nozares tīkla izveidi;
2. vairāk uzmanības veltīt tūrismam zvejniecības teritorijā;
3. palielināt apgrozījumu un zivju tiešo pārdošanu.

Tika definēti šādi attīstības mērķi:

- › uzlabot piekrastes pievilcīgumu vietējo iedzīvotāju un tūristu acīs;
- › uzsvērt zvejniecības nozares vēsturisko un pašreizējo nozīmīgumu reģionā;
- › pārvērst zivju iegādi par piedzīvojumu, tās iepērkot tieši no laivas, kā arī nodrošinot kopēju prezentāciju un tirgvedību;
- › sekmēt tūrisma speciālistu, profesionālo zvejnieku un zivju restorānu savstarpējo sadarbību;
- › veicināt ostu labāku integrāciju tūrisma nozarē;
- › uzlabot tiešo pārdošanu, saldēšanas līdzekļus un saldēšanas ķēdes.

Apkopojums: projekta “Zivis no kutera” galvenais mērķis ir ekonomiskais atbalsts reģiona tradicionālajai zvejniecības nodarbei, uzlabojot tiešās pārdošanas iespējas, padarot zivju iegādi par piedzīvojumu un sniedzot informāciju par zivīm un zvejošanas vēsturi.

Attālumu samazināšana, lai uzlabotu kvalitāti un saudzētu vidi: pateicoties šim projektam, tīktu samazināts CO2 izmešu apjoms, kuru rada tālie pārvadājumi līdz izsoļu vietai. Projekta mērķgrupas ietver tūristus un ekskursantus no zemes galvaspilsētas Ķīles, kā arī vietējos iedzīvotājus, kuri var gūt labumu no vietējas, veselīgas un garšīgas pārtikas.

Projekta apraksts

Projekta galvenais komponents ir dinamiskā tīmekļa vietne www.fischvomkutter.de. Tā nodrošina platformu tūlītējai un rentablai informācijas apmaiņai, lai saskaņotu zvejnieku piedāvājumu un patērētāju pieprasījumu.

Zvejnieki, atrazdamies jūrā, ar īsziņu sniedz informāciju uz tīmekļa vietni par to, kādas zivis ir nozvejotas un kurā vietā un kad viņi ieradīsies ostā (ierašanās vietas GPS datus navigācijas sistēmām var bez maksas lejupielādēt visās standarta navigācijas sistēmās no www.poisbase.com). Klienti šim informācijas pakalpojumam var piekļūt arī no viedtālruniem, ietaupot laiku, nevajadzīgus braucienus un saņemot svaigu produktu piedāvājumu par saistošām cenām.

Papildus specifiskai informācijai par zivju produktiem vietnē tiek nodrošināta vispusīga informācija par reģiona zvejniecības nozares vēsturi, zvejas metodēm, noķerto zivju veidiem, iesaistītajiem zvejniekiem un piekrastes aizsardzībā ieguldīto darbu. Šī papildu informācija tiek izlikta arī uz informācijas dēļiem, kas atrodas piestātnēs, un publicēta informācijas brošūrā.

Informācijas dēļus veido izturīgas koka izkārtnes, kas uzstādītas katrā no septiņām piestātnēm no Heikendorfas līdz Hovahtai. Brošūra, kurā ir parādīta tiešās pārdošanas shēma, tiek izplatīta ar visu tūrisma informācijas punktu, zvejniecības uzņēmumu un citu vietējo partneru starpniecību.

Projekta ideja un plāni tika izveidoti 2009. gada laikā. Projekts tika īstenots laikā no 2010. gada pavasara līdz 2011. gada pavasarim. Tīmekļa vietne oficiāli nonāca tiešsaistē 2011. gada janvārī, bet projekta prezentācija presē un plašsaziņas līdzekļos notika 2011. gada martā.

Galvenās iesaistītās puses

Sākotnējo ideju par zivju tiešo tirdzniecību reģionā, sniedzot informāciju uz informācijas dēļiem, brošūrās un "Fisch vom Kutter" dinamiskajā tīmekļa vietnē, izveidoja Uve Šturms (*Uwe Sturm*) sadarbībā ar zvejniecības darba grupu (vietēja darba grupa, kas pastāvēja pirms FLAG izveidošanas). Uve pārvalda *Probstei* ostas muzeju, kā arī ir Baltijas jūras piekrastes aktīvā reģiona (pašlaik integrēts ar FLAG) zvejniecības darba grupas runātājs.

Uvem izdevās izveidot motivētu interešu pušu un organizāciju tīklu, kuras izrādīja entuziasmu saistībā ar projektu. Projekta dalībnieki ir zvejnieki (piemēram, Jans (*Jan*) un Ēriks Meijeri (*Erik Meyer*), Ronnau (*Rönnau*) ģimene, Bjērns Fišers (*Björn Fischer*), Tilo un Dirks Homani (*Dirk Hohmann*)); jūras organizācijas (piemēram, *Probstei* ostas muzejs (*Wendtorf*), jūras bioloģijas stacija (*Laboe*), jūras informācijas maršruts (*Möltendorf*) un IFM-geomar akvārijs) un vietējās varas iestādes (piemēram, *Wendtorf* municipalitāte).

Projekta rezultāti

Kaut arī pagaidām projekta "Zivis no kutera" ilgtermiņa ietekme nav pilnībā novērtējama, jau ir novērots, ka, pateicoties tiešajai tirdzniecībai un autonomajai tirgvedībai, ir panāktas ievērojami augstākas cenas (piemēram, 9 eiro kilogramā par mencas fileju) salīdzinājumā ar vairumtirdzniecību. Tāpēc var uzskatīt, ka ir uzlabojusies 11 iesaistīto zvejniecības uzņēmumu ekonomiskā stabilitāte un izdzīvošanas iespējas. Turklāt daži zvejniecības uzņēmumi ir izveidojuši papildu darbības, paplašinot savu produktu klāstu (piemēram, kūpinot un pagatavojot lomu), un ieguvuši par 30–50 % vairāk klientu.

Turklāt tikko nozvejoto zivju tiešā pārdošana ne tikai atver jaunu tirdzniecības kanālu vietējiem zvejniekiem, bet arī pārvērš zivju iegādi par piedzīvojumu un tādējādi palīdz veidot tiešu saikni starp pircējiem un ražotājiem.

Vienlaicīgi ir paplašinājies zvejnieku, tūrisma speciālistu un gastronomiskās nozares kopējais tīkls, jo esošā klientu informācija ir sekmējusi zvejniecības nozares integrāciju reģionā.

Tīmekļa vietni pašlaik izmanto apmēram 21 000 apmeklētāju mēnesī. Vidēji katru dienu to apmeklē apmēram 700 lietotāju, piekļūstot vairāk nekā 10 lapām. Īpašu pasākumu laikā, piemēram, pēc televīzijas reportāžas, tīmekļa vietni izmanto vairāk nekā 2 500 apmeklētāju dienā. Reportāžas vietējos plašsaziņas līdzekļos ir palīdzējušas piesaistīt sabiedrības uzmanību vietējai zvejniecības nozarei, tiešās pārdošanas iespējai un tīmekļa vietnei (skatiet turpmāk tekstā).

No šiem pozitīvajiem rezultātiem galvenie ieguvēji ir iesaistītie zvejnieki, kuri gūst labumu, pārdodot tieši no laivas. Turklāt šāda pārdošana palīdz saudzēt apkārtējo vidi (samazinot CO2 izmešus), bet klienti (vietējie iedzīvotāji, gastronomijas nozare, tūristi) ar šādas piegādes metodes palīdzību var iegādāties svaigus vietējos produktus par konkurētspējīgām cenām.

Šķēršļu pārvarēšana un gūtā pieredze

Radušies šķēršļi ir saistīti ar EZF Axis 4 finansējuma administratīvo nodrošinājumu. Raugoties no zvejnieku perspektīvas, pagāja diezgan ilgs laiks, līdz tika apmierinātas finansēšanas prasības, piemēram, iegūts apstiprinājums FLAG un tā attīstības stratēģijai. Otrkārt, ne visas projektā iesaistītās municipalitātes tiek atzītas par zvejniecības reģiona daļu un tādā veidā par teritorijām, kurām ir tiesības saņemt finansējumu. Problēmas tika atrisinātas, izmantojot elastīgu pieeju un efektīvu atbalstu no administrācijas puses. Turklāt šī projekta īstenošana tika koordinēta pēc brīvprātības principa, kas pastāvīgi ir saistīts ar sarežģījumiem.

Par projekta "Zivis no kutera" veiksmīgas īstenošanas galvenajiem faktoriem ir uzskatāmi:

- › novatoriska projekta ideja un tehniskā realizācija ar tīmekļa vietnes starpniecību;
- › galveno dalībnieku iesaistīšanās un pārliecības spēks, kā arī citu dalībnieku sadarbība un tīkla veidošana;
- › profesionāls PR darbs un saziņa, kas papildina zvejnieku autentisko prezentāciju.

Turpmākās perspektīvas

2011. gada februārī visas Šlēsvīgas-Holšteinas zvejniecības teritorijas izlēma izveidot kopēju tīmekļa vietni "Netzwerk Ostseefischerei und Nordseefischerei" (Baltijas jūras un Ziemeļjūras zvejniecību tīkls), kas izvērstu šo pieredzi jaunās teritorijās.

Lai apmierinātu augošo pieprasījumu pēc videi draudzīgā veidā nozvejotām zivīm (bez jūras zidītāju un putnu piezvejas) par godīgu cenu, ir izveidoti plāni lielākai alternatīvo nozvejas metožu izmantošanai un zvejniecību vides sertifikātu iegūšanai.

Projektu ir paredzēts turpināt ilgtermiņā, un ES finansējums bija paredzēts sākuma atbalstam. Tīmekļa vietni www.fischvomkutter.de pastāvīgi pārvaldīs interešu grupa "Zivis no kutera", kuras pamatā ir motivētu brīvprātīgo darbs, tāpēc izmaksas ir saprātīgas.

Nodošanas iespēja

Projektu var pārņemt citas piekrastes teritorijas, kuras atbilst zivju produktu tiešās pārdošanas prasībām. Tā īstenošanai ir nepieciešama vietējo noteikumu ievērošana tiešās pārdošanas jomā (saskaņā ar pārtikas nekaitīguma un kontroles prasībām), piemērotu pietātņu pieejamība un klienti (tūristi, pircēji...). Savukārt ar tīmekļa vietni un izsiņu sistēmu saistītā projekta tehniskā īstenošana ir uzskatāma par diezgan vienkāršu.

Izmaksas un finansējums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 20 000 (aptuveni)

- › Kopējās attiecināmās izmaksas: EUR 15 426
- › Sabiedrības ieguldījums: EUR 8 484
- › Finansējuma daļa: 55 % no attiecināmajām izmaksām

Hovahtas, Šēnbergas, *Wendtorf, Stein, Laboe* un Heikendorfas municipalitātes ir veikušas atbilstošu ieguldījumu līdzfinansējumā, balstoties uz vietējām izmaksām.

Projekta īstenošana tika koordinēta, bet materiālus informācijas dēļiem brīvprātīgi sagatavoja ar *Probstei* ostas muzeju saistītas personas.

Projekta informācija

Nosaukums: Zivis no kutera

Ilgums: viens gads (no 2011. gada pavasara līdz 2012. gada pavasarim)

Lietas izpētes datums: 2011. gada maijs

Projekta atbalstītājs

AktivRegion Ostseeküste FLAG

FLAG vadītājs Uve Šturms

Projekta tīmekļa vietne: www.fischvomkutter.de

c/o Museumshafen Probstei, Ellernbrook, 24235 Stein

Tālr.: +49 4343 4211630, mobilais tālr.: +49 160 967 16899

post@museumshafen-probstei.de

FLAG informācija

www.aktivregion-ostseekueste.de

Redaktors: Eiropas Komisija, Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts, ģenerāldirektors.

Atruna: Kaut arī Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts ir atbildīgs par šā dokumenta vispārējo izveidi, tomēr tas nav atbildīgs par dokumenta saturu un negarantē datu precizitāti.